

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Hálanyilvánítság. Velits L. tordai gyógyszerész ágyu anyagul 76 fontot nyomó réz edényeit, ugy 150 fontot nyomó ón edényeit ajánlotta fel a' hon oltárára.

Az álladalom- és hatóságok közpénztára által fizettetni szokott kiszolgáltatandó gyógyszerek árából 10 p.cent leengedésre ajánlkozott 's e' nemes ajánlatát, a' mai napon utalványozott hasonló fizetésnél 40 pfr. 30 kr. pp. az álladalom javára leengedésével kezdette meg. E' jeles emberbarát 's hazafi a' közönség előtt nemes tetteiről ismertesebb hogyszem őt magasztalni kellene, azért csak szives köszönetemet mondom neki ezekért 's több hasonló hazafi tetteiért, a' hon nevében.

Berde k. biztos.

A' tordai evang. luth. egyház egy három mázsás harangját felajánlá ágyu anyagul, fogadja érte a' haza nevében köszönetemet. Kolozsvarth, mart. 28-án

Berde, k. biztos.

Nem hivatalos rész.

Országgyűlés.

Az igazoló bizottmány jelentése, a' képviselőház f. 1849. évi febr. 28-án 867. sz. alatt hozott határozata értelmében végzett igazolási működéséről. (Folytatása és vége.)

II.

Debreczenből engedelem nélkül eltávoztak 's ekép a' képviselőház 867-dik számú határozatának 2-dik pontja alá esnek:

Fésüs György, pétervárad. Huszágh Dániel, zólyom-megyei. Jendrasich Miksa, Selmecz városi.

III.

Nyert engedelemen túl távolmaradtak mindedig meg nem jelentek, sem távollétöket a' bizottmány előtt nem igazolták; 's így a' fennebbi határozat

3-dik pontja alá tartozók:

Békási Imre, vasmegeyi. 1) Demeter József,

sepsi szentgyörgyi. Dobai Hugó, sárosmegeyi. Festetics Miklós, somogymegyei. Frideczki Lajos, nógrádmegyei. Halassi Ede, komárom-megyei. Joannesko István, krassómegeyi. Latinovics Móricz, bácsmegeyi. Mikó Mihály, csikgyergyó-széki. Niczki Sándor, sopronymegyei. Pasku Miksa, krassómegeyi Széll József, vasmegeyi. Szentkirályi Móricz, jászkun kerületi. Tarnóczi Kázmér, nyitra-megyei volt kormánybiztosok, kiknek működése a' kormányrészeről tett jelentés szerint megszűnt.

Bakai Szilárd, torontálmegyei, háztóli engedelem, januar 22. 808. szám Csapor Gábor, sopron-megyei, háztóli engedelem, jan. 22. 808. sz. Házmán Ferencz, budavárosi, jan. 22. 806. sz. Klauzál Gábor, csongrádmegyei. nov. 7. 643. sz. Kund Vincze, somogymegyei 2) Id. Madarász József, baranyamegeyi, jan. 22. 807. sz. Nagy Károly, Szék városi, febr. 3. 851. sz. Zsemberi Imre, hontmegyei, nov. 21. 677. sz. Szalopek Lajos, verőczemegyei, aug. 21. 264. sz. Sztonajovics Mihály, N. kikindai jan. 22. 808. sz. Teleki Domokos, küküllőmegeyi, 4) nov. 16. 657. sz. Urbán Gyula, aradmegeyi, mar. 2. 875. sz.

Igazoltak névsora:

Gr. Batthyány Lajos, vasmegeyi	)	törv.hozás
Deák Ferencz, zalamegeyi	)	küldöttei.
Berde Móza, háromszéki	)	
Boczkó Dániel, békésmegeyi	)	
Bónis Samu, szabolcsmegeyi	)	
Buda Sándor, középszolnoki	)	
Drágos János, biharmegyei	)	
Illési János, jászberényi	)	
Irinyi József, biharmegyei	)	
Ludvigh János, szepesmegeyi	)	
Lukács Sándor, győr városi	)	
Mihályi Gábor, marmarosmegeyi	)	kormány
Nagy József, biharmegyei	)	küldöttei.
Ostrovsky József, szeged városi	)	
Pap Pál, hevesmegeyi	)	
Puki Miklós, hevesmegeyi	)	
Repeczki Ferencz, nógrádmegyei	)	
Szepletics Bodog, szabadka városi	)	
Szalmási Ferencz, bácsmegeyi	)	

Szeles Lajos, pestmegyei)
 Szemere Bertalan, miskolcz városi)
 Szintai János, beregmegyei)
 Teleki László pestmegyei)
 Vukovics Sabbas, temesmegyei)
 Berzenczei László, marossz.) korm.bizt. műk.
 Somossi Ign., szabolcsmegyei) viszszertertek.
 Balogh Ján. barszegyei, tetti. szolg. álló őrnagy.
 Bogdánovits Vilib., toront. „ „ „ „
 Haller Sándor, biharm. „ „ „ „
 Német Albert hevesm. „ „ „ kapitány
 Szalbach György, aradmegyei tábornoki segéd
 Zákó István, bácsm. tetti. szolg. álló őrnagy.
 Antal Imre, marosszéki)
 Karácsonyi János, erzsébet v.) Időközben
 Riskó Ignác, szatmármegyei) megjelentek,
 Róth Illés, brassóvidéki) engedelm. tuli
 Szabadhegyi Antal, veszprém) távollétüket
 Szirmai József, zemplénm.) igazolták.
 Topler Antal, kolozs-városi)

Jegyzetek:

1) Békási Imre vasi kormánybiztos igazolására Horváth Boldizsár képviselő előterjeszté: miként Vas megye székhelye Szombathely mult évi december vége felé, két ellenkező oldalról, Sopronból és Kőrmendről jött ellenséges csapatok által bekerítettván és megszállatván, a Pestre menekülés utja pedig akár Győr, akár Veszprém és Fehérvár felé a magyar tábornak szint oly rögtönös mint váratlan visszanyomulása s az ellenséges főerő ez iránybani előhaladása által elvágatván, megjelenése e miatt lehetlenné vált. Hozzátevé még, hogy veje mint ezredes és fia mint kapitány a haza ügye mellett küzdenek, hogy jóságai a császári biztosok által lefoglaltattak; mely körülmények, szeplőtelen political multján kívül a haza iránti hűségét eléggé igazolják.

Ez előterjesztést, kétségtelen adatok hiányában igazolási alapul a bizottmány el nem fogadhatá.

2) Kund Vincze nem ugyan engedelem nélkül, hanem a korelnök bizonyítása szerint folyó évi januar 23-án kormányi megbizásból távozott el; miután azonban kiküldetésének két héti határidején túl meg nem érkezett s elmaradása okairól sem az őt kiküldött kormányának sem a háznak jelentést nem tett: — a 3-ik pont alá soroztatott.

4) Teleki Domokost, Dobolyi Sándor képviselő betegnek jelenté, de jelentését semmi adattal nem támogató.

Méhes Sámuel, kolozsvár városi képviselő, az elnökséghez intézett nyilatkozata mellé csatolt s f. évi jan. 1-én kelt hiteles orvosi bizonyítvány által kitüntetvén: miként megromlott egészségének helyreállítása több havi orvosi ápolást és távollétet igényel: — igazoltnak vétetett.

Függőben maradt:

Szivák Miklós, biharmegyei képviselő,

ki a ház előtt betegnek jelentetett. A bizottmány őt felszólítandónak véli, hogy betegségét, ha abból még fel nem gyógyult, orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

Azon képviselők, kiknek a házhoz béküldött folyamodványaik már korábban adatván ki tárgyalás végett külön jelentésben fordulnak elő:

Boheczel Sándor, dobokamegyei.

Lónyai Gábor, zemplénmegyei.

Szirmai Pál, sárosmegyei.

Meghaltak:

Asztalos Pál, marmaros-husztai.

Bay Antal, györmegyei.

Kemény Dénezs, gyulafehérvári.

Kiknek kerületeik új választásra felhivandók.

Kelt Debreczenben, mart. 19-én 1849.

Irányi Dániel,

bizottmányi elnök.

Molnár Boldizsár,

bizottmányi jegyző.

A' gyulafehérvári hadjáratról.

Azon hadsergünk, melly f. hó 20-án innen Kolozsvárról Fehérvár felé indult, f. 24-én Tövisre érkezett. Azonban már 23-án Enyeden és Fele nyeden tribunokat s fegyveres oláhokat kellett szétkergetnie, melly alkalommal mintegy 70 oláhot ejtett el. Tövisre érkezvén sergünk, a vezénylő alezredes azonnal parlamentert küldött bé Fehérvárra, olly írásbeli fölszólítással, hogy adják meg magukat, számolhatván minden kegyelmes föltételekre. Más nap parlamenter jött a várból írásbeli jelentéssel, miszerint ők védeni fogják a várat halálig, mert Ferencz-Józsefnek hitet tettek le. Folyó hó 25-én sergünk Tövisen állomásozott, nem levén tanácsos előnyomulnia, mivel két oláh tábor mintegy 7000 ből álló Diódon és Gyógyon hátulról bekeríteni szándékozott a miéinket; ezeket tehát elébb meg kellett verni és széjjel kergetni, melly alkalommal ismét 250 darab oláh maradt a csatatéren. 26-án Borbándra vonult sergünk Enyeden és Tövisen kellő őrséget hagyván hátfedezetül, s egyszer mind a végett, hogy e sereg, nemcsak Kolozsvárral, hanem Enyeden keresztül Maros-Ujvárral is, és így Bem altábornagy seregével összeköttetésben legyen, mivel a Marosportusi állóhidat a fehérvári várórség felégette. 27-én részüokről egy kis recognoscirozás történvén a vár körül, a várból ágyuztak a miéinkre; a vezér alezredes tehát elhatározta a tréfát még azon éjjel viszonzani. Éji 3 órakor háromfelől támadta meg a várat; a két kapu felől és oldalba. Sergünk 600 lépésnyire ment a vár alá. Ágyuink és röppentyüink dolgoztak. Minden ágyugolyó bement a várba a röppentyük is be, de az előidézett gyuladást a

várbeliek nagy gonddal és sietve eloltották. Ekép a' gyujtás kevés eredményre vezetvén, sergünk 2 órai tüzelés után minden ember veszteség nélkül csendesén visszahuzódott Borbándra. A' várbeliek nem jöttek a' miénk után. Nem is igen lehet kiütéstől tartani, mert az egész várbeli őrség 1200 rendetlen gyalogból, kevés lovasságból áll; de van 50 nehéz ágyujok 's ezekben biznak. Mind a' mellett a' vár kapuit ölyvi vastagságu trágya-halommal torlaszolták el. Ehez képest tehát, ha szinte azon sergünknek, melly jelenleg Fehérvár körül táboroz nagyobb szerű ostrom készültek után kell várni, hogy a' várat bévehesse, a' várórség kimentését minden esetre gátolni fogja 's ha kijő megveri; a' körülportyázó oláhtáborokkal pedig szintén igazitui fog, mint magyar vitézekhez illik.

M. vásárhelyi vegyes hírek. Alkotmányos életünkben új korszakot teremtő martius tizenötödikét szívet és lelket emelő egyházi ünnepélyvel ültök meg 's este városunkat kivilágítók. Egy tánczestély is volt rendezve, miről sok szépet lehetne elmondani, hajelenleg fontosabb tárgyak nem igényelnék e' lap hasábjait. 18-ka estvéjén világhírű hősünk, nemtónk, a' kedves öreg névnapja tiszteletére városunk ismét világitási fényárban tündöklött. 20-án a' ritka erélyű, közbizalmat aratott országos biztos Csány László szerencsételtetett keresztül utaztával; tiszteletünket ismét világitással 's zenével tanusítók.

Szeben bevétele városunkra nézve kettős ünnepélyé 's öröm nappá változott, mert a' legaljasabb hazaárulás 's gazság következtében terhes fogságot szenvedett közkedvességű polgártársaink szerencsésen visszatértek családi körükbe. Milly sok kint szenvedének e' derék polgárok, 's szenvedtek volna még nagyobbakat, ha Szebenben lakó lelkes honleányaink nem enyhítették volna pénztelen állásukban sok szenvedéseiket. Néhai lelkész Kis Zsigmond, Kis Gergely, Tibáld János, n. tanár Karácsoni J., mészáros Fülöp Sámuel szelid és jó lelkű nejeik, úgy Solymosi József vetélkedve sietének élelembeli napi szükségük pótlására. Fogadjátok ezennel méltányló elismerésünket.

A' romai és helvétziai hitű egyházak, felszólítást nem várva, m. e. 30 mázsányi harangokat ajánlának fel országos biztos rendelkezés alá. A' vidékből is naponkint több harangokat adnak bé. A' város is aláírás útján hat ágyut nagyobbára már felszerelt.

Városunkban eddigelő van már öt-hat száz fogoly, többnyire gyáva nép, sőt van mutatóványul egy pár muszka tiszt is, kik közül egyik keveset oláhu is beszél, 's magát Asztrakánból valónak mondja. A' foglyok közül többen örömmel tevék le és önkint az alkotmányos hitet.

Kétes körülményeink között közbizalmat nyert

szilárd jellemű Forró alezredes, helybeli katonai fő- és térparancsnok hivatalát rövid ideig, a' hazának nem kis szolgálatot tett b. Bánffy János alezredes folytatta, később a' derék Kiss őrnagy, kinek betegeskedésével e' fontos hivatal többek közt megszűnt. Lehetetlen elhallgatnunk, hogy bizonyos Macskási Lajos nevű schwarz-gelb császári tiszt, ki mult nyáron ablakából lenéző nevetéssel gunyolta nemzetőrségünket, ki minden császári katonatiszttel csak magyarral nem társalgott; ki Kloko-csánék iródájában első személy volt, ki a' rabló csordát maga utalta a' nemesek javaira, 's ki August volt hitszegő gaz várparancsnokot mult év utolsó napján saját szekeren kísérte ki a' városból — magát térparancsnoknak bécsempészte — de erélyes fellépés következtében nem gyalázhatta bé a' díszes hivatalt. Mi nem annak rojjuk fel bűnül, kitől kineveztetett, hanem éppen neki ki elég szemtelen volt magát feltolni.

Eszünkbe juta e' szép császármadár tőszomszédja, a' haza előtt ismeretes volt főbíró Lázár János, kit mardosó öntudata ágyhoz szegzett, ha igaz, félfelében szélhüdést kapván. *) Szebeni kinos rabságra hurczolt polgáraink 's őszszes városunk ujjal mutatnak anynyi leirhatlan szenvedés szerzőjére. Volt alkalmunk többeknek egy általa saját kezűleg Kloko-csánhoz irt német szövegű levelét olvasni, mellyben saját gyermeke tanítóját néroi hálával elvádolja. Ezen másolatilag a' szerkesztőségnek megküldött levélben említett derék ifju, Hegedüs Lajos 12. zászlóaljbeli honvéd őrmester nov. 5-ke utáni egyik napon vason hurczoltatott Szebenbe 's ottan a' legterhesebb rabságban egy börtön fenekén egyedül sinlett, míg nem ütött a' váltáság órája. Egésségét rabolá el tőlle a' honáruló gazság.

A' tanács egy része, szeretett tábornokunk rendeletéből, új tagokkal töltetett be, kik elég eréllyel 's honszeretettel járnak el ügyökben.

Az ellenséges tábor itt léte alatt mondják, hogy a' volt főbíró, egy olly huldigungs actát készített volt, mellyet még a' legbüszhödtebb keblű pecsovicsok sem mertek álmukban is kigondolni. E' több ivekre terjedő honáruló actának nem akadhatni nyomába, pedig valósággal létezett.

E' városban alakult vadászcsapat a' vidékben erélyesen működik. Számatalan rablott marhákat hajtanak be, mik az álladalom részére árverés útján adatnak el. R'szűnkről ez eljárást nem helyeseljük. E' tárgy előre látható okokból, a' legsietőbb más nemű intézkedést igényel. Talán jobb volna a' Beszterczevidékére telepítendő székelyek közt kiosztani. Nem de?

*) Ha csak fél felét ütötte meg a' gutta, a' másik felén még lehetne egy kis rögtönítéleti operatiót véghez vinni. szerk.

A' katonai korbát illetőleg sok elmondani valónk lenne, azonban elhallgatunk, mert naponta erélyesebb 's lelkiismeretes eljárást látunk kifejleni. Városunk lelkes polgárai feles pénz és ruha nemüek beszoigáltatásával enyhítik a' sürgető szükségét. Jó lenne a' derék adakozókat a' közönséggel tudatni, anynyival is inkább, mert jótékony adakozásokra nézve bizonyosan e' város sem áll hátrább több hazafi érzelmü polgártársainál; mit azzal is tanusított, hogy még a' mult őszzsel a' 30 ezerből álló székely táborn, 12-dik honvéd zászlóalj, ugy a' Mátyás huszárokat 's kirabolatása után is, az egész, itten szállásolt 's keresztül utazott erdélyi táborn élelmi cikkei szüksége mellett is a' legnagyobb vendégszeretettel igyekezett ellátni. A' napokban a' Mátyás, előbb Kossuth lovagok felszerelése körül mindig erélyesebb eljárás fejlődik ki, obajtandó is, hogy anynyi száz használatlanul heverő fiatal erő valahára hon iránti maga kötelességét teljesithesse.

A' ritka tehetségü 's már csak nem enyészet-hez közeledő ősz művész Bodor Péter, nagyszerü gyutacs gyárt indított életbe hol naponta 50 — 60 többnyire gyermek ifju szolgált, több ezer legjobb nemü gyutacsot vitéz táborunk számára.

Fiatall székely ujjoncaink bámulandó gyors előhaladást tesznek a' fegyver gyakorlatokban. Szinte mulhatatlan szükségesnek tetszenek a' mult szomorú események, mert különben bár milly ékes szonoklatok nem lettek volna képesek fiatal nemzedékünkben szunynyadó 's veszni indult orosz lány erőt kifejteni. Martius 25. 1849. 13.

A' fenérintett levél szerencsésen egy Szebenben levő derék magyar ifju kezéhez jutván az elég bátor vala az acták közül kivenni 's a' becsületes ifjat nagyobb veszélytől megóvni. A' német szövegü levél hü fordításban így hangzik:

„Nagyságos főstrásamester ur!“

Beczka Rozália Hegedüs Ferencz özvegye itt lakik nyomorult állapotban; semmi vagyona sincs a' városban. Fia Hegedüs Lajos, kit Gedeon tábornok ő excellentiája, akkor városunkban volt magyar katonaság lázításáért elfogatott 's innen Szebenbe kísértetett kis gyermekek tanításából élt; mivel azonban a' mult nyáron kevés gyermektanítványt kapott beállott az önkéntesek közé 's elég esztelen volt a' magyar katonákat, a' cs. k. hadseregnek Vásárhely városába lett bevonulása után, arra ingerelni, hogy állomásaikat elhagyván a' Mátyás-huszárok, vagy az ugy nevezett önkéntesek közé álljanak át. Van-e egyéb hibája vagy nincs, részemről semmit sem tudok. Ki

minden tisztelettel maradok Önnek. M. Vásárhely, dec. 19. 1848.

legalázatosabb szolgálja

Lázár János,

főbíró.

(1) Az álladalom részére apr. 2-án azaz a' legközelebbi hétfőn szarvas marhák és lovak fognak árvereztetni a' seminarium udvarán. (2)

Hirdetés.

(1) Középutszában a Barra háznál van eladó egy 15 markos, hét éves, ép barnapeji kancza jutányos áron (3)

(1) Egy jó félfedelü kocsi jutányos áron eladó 's bővebben értesülhetni a' szerkesztőségél. (3)

KIADANDÓ SZÁLLÁSOK.

(1) Pesti kereskedő Delhaes testvéreknek három utszára rugó, ovári 242. szám alatti házuknál és telkükön több rendbeli, külön külön használható, több vagy kevesebb szobából álló jól ellátott szállások kiadandók. Értesítést vehetni irántuk ügyvéd Kollát Sándortól hidutszai saját házánál 281 szám alatt a' quarta házzal éppen szembe. (8)

TILTS KÖNYV KERESKEDÉSÉBEN,

megszerezhető:

Kolozsvári naptár.

1849-ik évre.

KIADJA TILTS JÁNOS

Számos képekkel füzve 12 kr.

Polgári szózat a' Néphez.

Bardocz János erdély vidéki
Kath. áldozártól 12 kr.
(2)

(2) **Éppen most jelent meg nállam.**

A' CHEMIA ISKOLÁJA

Magány és iskolai használatra.

IRTA DR. STÓCHARDT, FORDITOTTA
BERDE ÁRON

160 a' szövegbe nyomott ábrával,

Füzve. . . . . 2 frt. —

MEGÚJÍTOTT ÉNEKES KÖNYV

Az erdélyi n. fejedelemségbeli ev. ref. anyaszentegyház különösen pedig iskolák használatára.

Ára kötve. . . . . 12 kr.

Kolozsvártt marcius 25. 1849

TILTS JÁNOS,
könyvárus.

Előfizetési hirdetés.

(3) A' Debreczenben, — hetenként háromszor Vasárnap, Kedden, 's Csötörtökön megjelenő **Alföldi Hirlapra**, az april 1-től junius végéig tartó év negyedre előfizethetni helytt 1 p. frt. 10 krajczárjával, — vidéken postán küldve hetenként háromszor 2 p. frt 24 xr.-jával. — Előfizethetni minden állad. postahivatalnál.

(3)